

Максим Поляков, Ігор Ханін, Володимир Білозубенко, Максим Корнеєв, Геннадій Шевченко

Фактори нерівномірного досягнення країнами Європейського Союзу економіки замкнутого циклу

Збільшення кінцевого споживання посилює проблему нестачі природних ресурсів і призводить до забруднення навколишнього середовища. Концепція економіки замкнутого циклу, яка має на меті формування замкнутих ланцюжків виробництва і споживання з максимальним відновленням та перероблюванням матеріалів, розглядається як альтернатива міцно закріпленій лінійній економіці (взяти-зробити-утилізувати). У рамках стратегії сталого розвитку Європейський Союз прийняв загальну політику щодо переходу до економіки замкнутого циклу. Однак з об'єктивних причин такий перехід відбувається досить нерівномірно на рівні країн-членів ЄС, що негативно позначається на загальному прогресі. Тому виникає необхідність оцінити прогрес окремих країн та виявити основні причини нерівномірного переходу для підтримки країн, що мають низькі показники успішності.

Мета дослідження – виявити фактори нерівномірного переходу країн-членів ЄС до економіки замкнутого циклу. З цієї причини зібрані емпіричні данні (20 показників); проведені кластерний, класифікаційний і параметричний аналізи. У результаті виокремлені три кластери країн ЄС і визначені шість показників, включених в комбінації, які роблять всі кластери різними. Ці показники можна інтерпретувати як ключові фактори, що сприяють нерівномірному переходу країн-членів ЄС до економіки замкнутого циклу. Різниця в середніх гармонійних значеннях по кластерах дозволила кількісно оцінити «нерівномірність переходу до економіки замкнутого циклу». Це має практичне значення для політики ЄС, спрямованої на подолання невідповідностей між країнами-членами ЄС у процесі їхнього переходу до економіки замкнутого циклу.

Ключові слова: економіка замкнутого циклу, кластеризація, класифікація, параметричний аналіз, фактори, нерівномірність («нерівномірність переходу до економіки замкнутого циклу»), наднаціональна політика

Класифікація JEL: F15, O52, P52, Q01

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International license, що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.